

de Bibliotheek
op school

Jaarprogramma
2023-2024

Inhoudsopgave

Introductie	4-5
Maar... wat is <i>de Bibliotheek op School</i> nou precies?	6-7
Maatwerk	8-11
Activiteiten voor de hele school.....	12-13
Activiteiten per groep - wat is er veranderd.....	14-15
Activiteiten voor groep 1 & 2	16-17
Activiteiten voor groep 3 & 4.....	18-19
Activiteiten voor groep 5 & 6.....	20-22
Activiteiten voor groep 7 & 8.....	23-26
Netwerk	27
Handige websites en literaire agenda	28

I shall be miserable
if I have not an
excellent library
'Jane Austen'

Introductie

Beste scholen,

Wij zijn ontzettend trots om te kunnen mededelen dat vanaf volgend schooljaar alle 10 de basisscholen in Heiloo zijn aangesloten bij de Bibliotheek op School. Dat alle scholen binnen een gemeente zijn aangesloten bij dBoS komt zeer zelden voor en we willen jullie dan ook ontzettend bedanken voor jullie vertrouwen en enthousiasme!

Ben je nog niet bekend met de Bibliotheek op School, of heb je behoefte aan een korte opfriscursus, en vraag je je af wat het nou allemaal precies inhoudt? Dat antwoord vind je op pagina 6 en 7.

Niet alleen hebben wij veel nieuwe dBoS scholen mogen verwelkomen dit jaar, wij hebben ook een gloednieuw dBoS team! Zowel ik als de zeer bevlogen, creatieve en ervaren leesconsulenten Ingrid en Martijntje hebben ontzettend veel zin om met jullie en de leerlingen aan de slag te gaan en, eigenwijs als we zijn, hebben wij besloten om het roer behoorlijk om te gooien dit jaar. Voor wie dBoS al kent zal merken dat dit jaarprogramma anders in elkaar steekt dan dat jullie van 'ons' gewend zijn. **Welkom... dBoS 2.0!**

Wij hebben dit afgelopen schooljaar vooral gekeken naar waar de behoefte vanuit de school ligt. Op basis van jullie feedback, observaties van de leesconsulenten en de huidige ontwikkelingen binnen het onderwijs zijn wij gekomen op de volgende speerpunten. Wij zullen ons volgend jaar dan ook vooral focussen op:

- **Maatwerk:** Alle scholen zijn anders dus in plaats van een uniform programma aan te bieden willen wij dit jaar vooral kijken naar de specifieke doelen uit het taal/leesbeleid per school. Zo zal er aan het begin van het nieuwe schooljaar met de leescoördinator (met inspraak van de leerkrachten) besloten worden welke activiteiten en maatwerkopties uit dit programma het beste aansluiten bij de leerdoelen van de school en hoeven **jullie voor de zomervakantie dus niet meer in te tekenen op de verschillende activiteiten!** Dit jaarprogramma dient in de eerste plaats dus meer als informatie- en inspiratiebron; wie zijn wij, wat kunnen jullie van dBoS verwachten en vooral, wat past bij jullie? Zie het als een handboek waar jullie het hele jaar nog in terug kunnen bladeren wanneer jullie bijvoorbeeld vastlopen op bepaalde issues of wanneer er vraag is naar een andere leesaanpak. Wij bieden een totaalpakket aan. Meer over (de voordelen van) maatwerk vind je op pagina's 8 t/m 11.
- **Ontzorgen:** De Bibliotheek op School brengt expertise rond leesbevordering in de school en dit scheelt de leerkrachten tijd. Het leven van een leerkracht is al druk genoeg dus nemen wij graag wat taken uit handen van jullie. Zo bieden wij o.a. lessen over digitale geletterdheid aan, zullen wij actief betrokken zijn bij het organiseren van landelijke leescampagnes op school, vragen wij subsidies gericht op leesbevordering aan, dragen wij zorg voor het bestellen van het CPNB-promotiemateriaal en zullen dit ook financieren.
- **Verbinden:** 'Kennis kun je vermenigvuldigen door het te delen.' Volgend jaar willen wij veel meer inzetten op samenbrengen; het samenbrengen van leerlingen van verschillende scholen d.m.v. gezamenlijke activiteiten (zie p. 24 als voorbeeld) én leerkrachten met elkaar verbinden d.m.v. het Open Boek netwerk, meer hierover op pagina 27.

Voor nu willen we jullie een ontzettend relaxte zomer wensen en we zien elkaar volgend schooljaar weer om aan de slag te gaan met leesbevordering én leesplezier, we hebben er zin in!

Hartelijke groet van de dBoS Angels! Of de Biebbabes! Of.. nou ja, suggesties welkom ;-)

Marianne Kuiper - Specialist Jeugd & Educatie en Projectleider VoorleesExpress

Woont: in Bakkum-Noord met man Loek (muzikant), zoon Owen (4), dochter Marley (1) en poes Mae (10)

Studeerde: high school in Californië, BA Engels en Educatie in Engeland, MA vrouwenstudies/literatuur aan Trinity College, Dublin

Werkte: als docent Engels, als barvrouw in een Ierse kroeg, bij de Voorleeshoek én bij educatieve en literaire (kinderboeken)uitgeverijen

Favoriete kinderboek: Juniper en Heksenkind van Monica Furlong
mkuyper@bibliotheekheiloo.nl 06 11856254

Martijntje Koomen - Leesconsulent de Bibliotheek op School en Leerkracht basisonderwijs

Woont: in Limmen met man Jelle (ook leerkracht), 3 pubers en zoon van 9 (waarvan er 2 van lezen houden en 2 niet)

Studeerde: PABO InHolland Alkmaar, daarnaast veel cursussen en opleidingen afgerond, vooral gericht op leesonderwijs

Werkte: Eerst in Alkmaar maar nu al 13 jaar als leerkracht op de Radboudschool in Heiloo. Daarnaast doe ik af en toe voice over werk.

Favoriete kinderboek: Dat verschilt van tijd tot tijd, maar op dit moment is het Prutje van Pieter Koolwijk. Eigenlijk zijn alle boeken van Pieter Koolwijk bijzonder en een tikje eigenwijs. Ik ben groot fan van zijn werk.
mkoomen@bibliotheekheiloo.nl

Ingrid Elsendoorn - Leesconsulent de Bibliotheek op School en Leerkracht basisonderwijs

Woont: in Alkmaar met man Hans (antiquaar) en hondje Billie (3)

Studeerde: PABO, RT, Coaching PO, IMPRO Amsterdam

Werk(e): als Leerkracht PO en IB'er op scholen in Alkmaar, schrijver lessen methode Houvast op School, trainer Improtheater Papaver en coach Groepsgeluk

Favoriete kinderboek: Momo en de Tijdspaarders van Michael Ende.
ielsendoorn@bibliotheekheiloo.nl

Leesconsulent Ingrid aan het woord:

Hoe zorgen we ervoor dat kinderen in Nederland beter en meer gaan lezen? Deze vraag komt regelmatig langs in de media. Wij van de Bibliotheek Op School weten het: mooie boeken uitlenen en kinderen enthousiast maken om te willen lezen.

Als consulent van dBoS helpen we met het maken en uitbreiden van de collecties op school. Veel mooie boeken aanbieden, weten wat er nieuw is uitgekomen en zorgen dat er voor ieder kind een boek is waar het graag in wil lezen.

Daarnaast helpt de consulent bij het enthousiasmeren van het hele team. Via de bibliotheek krijgen de leescoördinatoren door het volgen van de cursus

Open Boek de kennis en vaardigheden voor werken met boeken in het onderwijs. Na het volgen van de training gaat de scholing verder tijdens de netwerkbijeenkomsten.

De leescoördinatoren zijn de organisatoren van het lezen op de school. Zij kiezen, samen met de leesconsulent, uit het pakket dat de bibliotheek aanbiedt de activiteiten die passen bij de eigen school. Er zijn activiteiten voor de hele school, per bouw/klas en op maat.

Een aantal activiteiten worden door de leesconsulent uitgevoerd. Zij komen op school, in de klassen en tijdens vergaderingen langs voor activiteiten, bijvoorbeeld rondom de Kinderboekenweek of het Vakantielezen.

Maar... wat is de Bibliotheek op School nou precies?

Veel kinderen in Nederland verlaten de basisschool met een leesachterstand van gemiddeld twee jaar. Op 15-jarige leeftijd is 17,9% van de jongeren bovendien laaggeletterd¹. Alarmerende cijfers, die vragen om een gerichte aanpak. Hierdoor wordt in toenemende mate naar de Bibliotheek op School gekeken om de taalontwikkeling onder leerlingen te stimuleren, het leesplezier te vergroten en hiermee dus laaggeletterdheid aan te pakken.

De Bibliotheek op School - ontwikkeld door Stichting Lezen en de Koninklijke Bibliotheek - is een structurele samenwerkingsaanpak tussen bibliotheek, school en gemeente. Bij deze aanpak ondersteunen wij, de lokale Bibliotheek, scholen om hun doelen uit het taal/leesbeleid te bereiken, met deskundige leesconsulenten, een inspirerende en up-to-date collectie, een goede (digitale) leesomgeving en dagelijks aandacht voor leesplezier. Daarnaast zorgen wij voor ondersteuning op het gebied van digitale geletterdheid, met name informatievaardigheden en mediawijsheid.

Er is sprake van een Bibliotheek op School wanneer de samenwerking is opgebouwd uit een variant van onderstaande bouwstenen:

- **Netwerk & Beleid:** op strategisch niveau samenwerken met belanghebbende partners in een leesbevorderingsnetwerk, waarbij doelen worden geborgd in beleid. In ons geval betreft dit de Open Boek Cursus & bijbehorend netwerk, voor meer informatie hierover, zie p. 27.

- **Expertise:** waarbij een professionele leesconsulent van de bibliotheek een adviserende en ondersteunende rol vervult voor de leescoördinator en het team van de school. Tevens het organiseren van deskundigheidsbevordering/trainingen voor bibliotheekpersoneel en partners uit het netwerk. De expertise is in ieder geval gericht op het verbeteren van de leescultuur op school en thuis, en sluit aan bij de visie op het leesonderwijs op de school.

- **Leesomgeving & Collectie:** aanbieden van een kwalitatief hoogstaande, op de doelgroep toegesneden en actuele collectie (digitaal en fysiek), met aandacht voor rijke teksten, en een aantrekkelijke leesomgeving in de vorm van een schoolbibliotheek, een plek om rustig te lezen, en professionele begeleiding.

- **Leesplan/jaarplan:** samenwerking op tactisch niveau tussen de leescoördinator en leesconsulent volgens een doelgerichte, planmatige leesbevorderings-aanpak, als onderdeel van het leesbeleidsplan van de school.

Het **leesplan** omschrijft de visie/richting van de school wat betreft het leesonderwijs en geeft houvast bij de inrichting van leesbevordering binnen de school.

Het **jaarplan** richt zich op de planning en uitvoering hiervan. Hierin komen de samen met de bibliotheek geplande en geselecteerde activiteiten.

Een kind dat niet van lezen houdt, heeft het juiste boek nog niet gevonden.

¹ www.lezen.nl/onderzoek

- **Activiteiten:** dagelijks aandacht voor lezen en voorlezen, organiseren van activiteiten rond digitale geletterdheid, leesbevordering en leescultuur, waaronder aansluiten bij jaarlijks terugkerende landelijke leesbevorderingscampagnes.

De bouwsteen Activiteiten betreft het actief uitvoeren van het leesbevorderingsbeleid, door de leesconsulent en het schoolteam. Grofweg kan er een tweedeling worden aangebracht tussen structureel ingeroosterde activiteiten (zoals vrij lezen, voorlezen en het praten over boeken, zoals de boekenkring), en in het jaarplan opgenomen activiteiten naar aanleiding van de doelen in het leesbeleidsplan.

- **Monitor:** de monitor is een instrument waarmee je leesplezier en leesbevorderende activiteiten kunt meten. De resultaten worden gekoppeld aan het leesbeleidsplan. Meedoen met de monitor is belangrijk omdat je daarmee de regie houdt over het leesonderwijs en goed inzicht krijgt over waar de winst te behalen valt.

Wat betekent meedoen met de monitor?

- Een keer per jaar vullen de leerkrachten van alle groepen (een leerkracht per groep) een korte digitale vragenlijst in.
- Een keer per jaar vullen de leerlingen van groep 5 t/m 8 een wat uitgebreidere digitale vragenlijst in.

En daarna?

- De medewerkers van de Bibliotheek bespreken de resultaten met het team en maken afspraken over de invulling van het leesbevorderingsbeleid en eventueel het beleid rond informatievaardigheden.
- School en Bibliotheek gaan samen aan de slag om de afspraken uit te voeren.
- Na een jaar wordt de volgende meting uitgevoerd, om de opbrengsten vast te stellen en zo nodig nieuwe afspraken te maken.

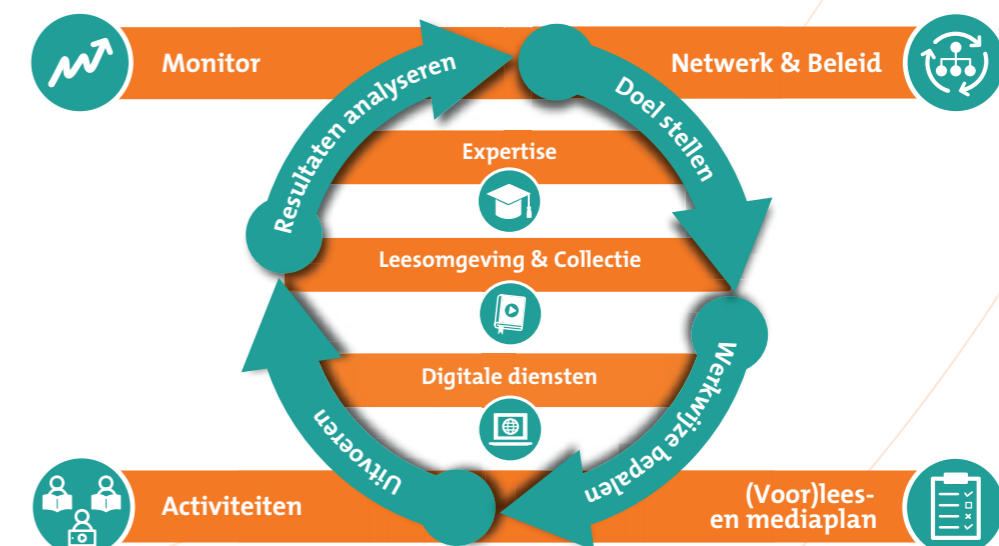

- **Digitale diensten:** actief inzetten van digitale ondersteunende diensten zoals een uitleensysteem, websites zoals jeugdbibliotheek.nl, en apps zoals de online Bibliotheek. Hier zal in het komend schooljaar meer aandacht aan worden besteed.

Bovenstaande bouwstenen zijn hieronder in samenhang weergegeven als kwaliteitscyclus van de Bibliotheek op School. De cyclus is opgebouwd aan de hand van de PDCA-cirkel (Plan-Do-Check-Act). Voor de uitvoering van de kwaliteitscyclus worden tools gebruikt uit de bouwstenen Leesplan, Activiteiten, Monitor en Netwerk & Beleid.

In gesprek met elkaar wordt afgesproken hoe de bouwstenen worden ingevuld, en welke fasering hiervoor wordt gekozen.

Zoals jullie kunnen zien gaat de Bibliotheek op School lang niet alleen over het aanschaffen van een nieuwe collectie boeken maar kan het juist gezien worden als een totaalpakket. Een pakket dat wij samen vormgeven zodat we ervoor kunnen zorgen dat meer kinderen gaan lezen en blijven lezen. Want dat is nodig (én leuk)!

Maatwerk

Naast de activiteiten die jullie verderop in dit jaarprogramma kunnen vinden, bieden wij ook een breed scala aan maatwerkopties aan. Dit zijn verschillende tools/expertises die wij aan leerkrachten/leerlingen/ouders kunnen bieden om het leesplezier te bevorderen en in te kunnen inspelen op de verschillende wensen en behoeftes.

Zoals eerder genoemd zullen de specifieke activiteiten en maatwerkopties per school aan het begin van volgend schooljaar gekozen worden door de leescoördinator en leesconsulent en in het leesplan gezet worden. De leesconsulent heeft een aantal uur per week aan een school te besteden, dit uren aantal wordt gebaseerd op het aantal leerlingen per school. Dit betekent (helaas!) dat het uiteraard niet haalbaar is om alle activiteiten en maatwerk uit dit programma in een jaar uit te voeren en is een zorgvuldige selectie van belang.

Zoals jullie weten vereist maatwerk meer voorbereiding dan een kant-en-klaar activiteitenaanbod. Het kan dus zijn dat de leesconsulent meer tijd achter haar bureau en minder tijd op de scholen door zal brengen dan dat jullie gewend zijn. Dat gezegd hebbende is deze *custom-made* aanpak uiteraard wel effectiever wanneer we kijken naar het werken aan leesbevordering.

In dBoS 2.0 duiken de leesconsulenten dieper in de adviserende rol. Zij gaan zich minder focussen op het geven van losse lessen en houden liever het grotere doel voor ogen.

De leesconsulent moet niet gezien worden als een flex-leerkracht maar meer als een inspirator om de leesvaardigheid schoolbreed aan te pakken. De consulent komt uiteraard nog wel af en toe in de klas om (thema)lessen te geven en activiteiten te verzorgen, echter is het wel de bedoeling dat de leerkracht hierin actief betrokken blijft. Dit zodat hij of zij in de toekomst deze lessen en activiteiten zelf uit kan voeren (met lestips, tricks en tools die wij uiteraard zullen leveren) en de leesconsulent zich daarna verder kan focussen op het verdiepen en vernieuwen van ons aanbod.

Wij organiseren, faciliteren en inspireren!

Samenwerking staat dus zeer centraal binnen de Bibliotheek op School. Wij horen dan ook graag van zowel de leerkrachten, de directie, IB-ers en de leescoördinatoren waar de lees/leerbehoeftes liggen. Missen jullie iets in de opties hieronder? Laat het ons vooral weten, wij denken graag met jullie mee!

Fill your house with
stacks of books
- In all the crannies
and in all the nooks
(Dr. Seuss)

Ondersteuning van de leescoördinator/het team:

- (Bij)scholing SchoolWise voor zowel de LC als het hele team.
- Het organiseren van praktische inspiratieavonden voor leerkrachten over de landelijke leescampagnes. Voor meer info zie de pagina's 12 en 16 en het hoofdstuk 'netwerk'.
- Het enthousiasmeren van de leerkrachten over dBoS in het algemeen, het belang/ plezier van lezen en hierbij praktische tools aanbieden; wij kunnen de nieuwste kinderboeken introduceren (bijvoorbeeld tijdens een heuse 'boekenlunch') en hierbij toolkits, lesideeën en materialen aanbieden zodat de leerkrachten direct aan de slag kunnen.
- Aanvragen en afhandelen van verschillende gemeentelijke of landelijke subsidies m.b.t. leesbevordering.
- Opzetten en onderhouden van een dBoS netwerk, zie p. 27.
- Uitgebreid collectie-advies en assistentie bij de inkoop van boeken.

- Een samenwerking met de ABC-groep voor een nog breder cultureel aanbod.
- Het op een laagdrempelige manier hulp bieden aan de 'bibliofobische' leerkracht. Ja, ook zij kunnen een rol spelen binnen dBoS. Fear no more bèta's, alfa's to the rescue!

Ondersteuning bij ouderparticipatie/gezinsaanpak:

Vanaf eind 2024 wordt de Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid een officiële samenhangende lokale aanpak om taalarme gezinnen effectief te ondersteunen. Deze gezinsaanpak is een onderdeel van de algemene aanpak van laaggeletterdheid.

- **Ouderavonden:** Bibliotheek Heiloo levert graag een bijdrage aan jullie ouderavonden. Wij kunnen helpen met organiseren, sprekers regelen, kijken naar evt. online opties etc. Denk hierbij aan de volgende thema's:
  - *Voorlezen* - Voorlezen is belangrijk voor de taalontwikkeling van kinderen. En iedereen kan het!
  - *Mediawijsheid* - Hoe zorg je er als ouder voor dat je kind leuk én veilig op internet kan? Hoe begeleid je je kind op sociale media?
- Wij zorgen dat alle kinderen (met toestemming van de ouders) een **Openbare Bibliotheekpas ontvangen** waardoor bezoek aan onze bibliotheek wordt gestimuleerd vanuit huis.
- **Folder** 'Plezier in lezen' voor ouders aanbieden aan de school om uit te delen.
- **Interactieve workshops** ouder (+ kind) door leesbevorderingsdeskundigen in de bibliotheek. Hierbij leren de ouders meer over leuke, actuele kinderboeken, over leesmotivaties en het kies- en zoekgedrag van kinderen.

Overige ondersteuning bij:

- Het opzetten van leesgroepen.
- De themalessen: 'Ook als je NIET van lezen houdt!'
- Themalessen rondom een bepaald boek of serie.
- Lessen over mediawijsheid.
- Poëzielessen.
- Het inzetten van de landelijke leescampagnes.
- Lessen rondom Paarse Vrijdag/ genderinclusiviteit.
- Lessen rondom Culturele diversiteit.
- Het opzetten van een mini-schrijfcursus.
- Een schrijfopdracht bedenken met een klas, bouw of team (schoolverhaal Sint, Pasen, Kerst). Wat heb je nodig en hoe maakt het je een betere lezer?
- (Thema)lessen over een onderwerp naar keuze.
- Het assisteren bij 'leeszwakke' kinderen/ kinderen met dyslectie.

Exposeren in de bibliotheek:

De mooiste kunstwerken van jullie school verdienen een ereplaats in (de etalage van) de bibliotheek. Op de jeugdafdeling is genoeg ruimte om werkstukken naar aanleiding van projecten in de klas op te hangen of neer te zetten, zodat kinderen buiten schooltijd hun werk kunnen laten zien aan de hele familie. Samen met school maken we afspraken over een eventuele feestelijke opening, de PR, brengen en ophalen van de werken etc.

50+ leest voor:

Ook dit jaar staan deze enthousiaste vrijwilligers weer klaar voor gegarandeerd voorleesplezier! Het voorleesteam van '50+ leest voor' bestaat uit ervaren en deskundige voorlezers, die graag op de hoogte blijven van jeugdliteratuur en die het leuk vinden om aan een groep kinderen voor te lezen. De voorlezers overleggen met de leerkracht over tijdstip en keuze van de boeken. Op het afgesproken tijdstip komt steeds dezelfde persoon één keer per week voorlezen, acht weken lang, rondom de Nationale Voorleesdagen. Elke voorleessessie duurt in totaal ongeveer 30 minuten. De bibliotheek draagt zorg voor training en begeleiding van de voorlezers, selectie van geschikte voorleesboeken en coördinatie van het project.

Klassikaal lenen/ speurtocht in de bibliotheek:

Binnen de Bibliotheek op School dragen wij zorg voor het saneren van oude titels, (advieseren over) de inkoop van nieuwe titels en het bijhouden van een up-to-date collectie binnen de scholen. Omdat het streven is dat elke dBoS school zo snel mogelijk een prachtige, uitnodigende en volledige schoolbibliotheek rijker is, hebben wij besloten om ons minder te focussen op het klassikaal lenen in de bieb. Om toch nog feeling met de bibliotheek te houden en de kinderen er wegwijs te maken organiseren wij (naast enkele activiteiten rondom de leescampagnes) voor elke groep een leuke activiteit/speurtocht aan het begin van het schooljaar, afhankelijk van wanneer de 'nieuwe' bieb haar deuren opent.

Projectcollecties/ BoekToer:

Schoolthema? Groepsproject? Bibliotheek Heiloo ondersteunt graag met een collectie informatieve en verhalende materialen van in totaal 15 à 25 objecten. De school zorgt ervoor dat de collectie wordt opgehaald en binnen de uitleentermijn weer wordt teruggebracht. Per schooljaar zijn 5 collecties per school inbegrepen, voor elke extra collectie rekenen wij € 15,-. Kleine collecties (max 5/10 titels) kunnen de leesconsulenten sporadisch zelf verzorgen.

Andere opties voor het werken met projectcollecties zijn:

- Het door de school zelf reserveren van thematitels via SchoolWise.
- Het door de school zelf aanschaffen van thematitels via de leesconsulent.
- Speciale collecties: De ProBiblio-dienst BoekToer is een verzameling vaste collectiepakketten, lees- en onderwerpcollecties van elk veertig boeken groot. Mocht het voor ons niet haalbaar zijn om een bepaalde collectie te leveren dan kunnen wij deze dienst kosteloos (maximaal twee keer per jaar per school) aanbieden. Een lijst van beschikbare thema's en collecties is te vinden op de website van ProBiblio: www.probiblio.nl/aanbod/boektoer

Voor meer informatie of het bestellen van een projectcollectie kun je mailen naar onze uiterst deskundige collega Ada Bontje: abontje@bibliotheekheiloo.nl.

Let op! De projectcollecties dienen minimaal twee weken van tevoren aangevraagd te worden!

Wisselcollecties:

Om de collectie in de schoolbibliotheken tijdelijk aan te vullen, kunnen scholen volgend schooljaar kosteloos gebruik maken van een wisselcollectie. Er kan o.a. gedacht worden aan een collectie over een bepaalde boekenserie of recent uitgegeven titels. De leesconsulent neemt de boeken mee naar school en haalt ze na een periode van 6 weken weer op. Zo is er altijd iets nieuws in de schoolbibliotheek te vinden!

VoorleesExpress:

De VoorleesExpress ondersteunt scholen bij het helpen van leerlingen (4-12 jaar) met een taalachterstand. In de beperkte tijd die je hebt als leerkracht, lukt het niet altijd om alle kinderen de juiste begeleiding te geven die nodig is. Hierbij kan de VoorleesExpress helpen.

Een vrijwilliger gaat buiten de reguliere uren thuis bij het gezin aan de slag. Bij de kinderen wordt leesvaardigheid ontwikkeld, waardoor ze beter aansluiten op de gevraagde niveaus. De VoorleesExpress zoekt aansluiting op de thema's die spelen op de school en daarnaast geeft de VoorleesExpress handvaten zodat ouders het voorlezen kunnen voortzetten.

Voor het volgende traject dat start in september 2023 hebben wij nog plek voor een aantal gezinnen. Aanmelden kan bij Marianne door te mailen naar: voorleesexpress@bibliotheekheiloo.nl.

Activiteiten voor de hele school

Kinderboekenweek

Bij mij thuis lezen we elke avond voor het slapengaan. Bij mij thuis kun je heel ver boven de stad uitkijken. Bij mij thuis vieren we het Suikerfeest. Bij mij thuis wonen twee mama's. Bij mij thuis eten we elke vrijdag patat. Bij mij thuis zijn alle deuren breed genoeg voor de rolstoel van mijn broertje. Hoe is het bij jou thuis? Wat maakt jouw huis een thuis? Bij iedereen is het thuis anders. We kunnen zo veel van elkaar leren, lees mee!

De Kinderboekenweek 2023 zal van 4-15 oktober plaatsvinden met als thema **Bij mij thuis**. De activiteiten rondom de Kinderboekenweek zullen dit jaar op de scholen plaatsvinden, dit mede door onze verbouwing. Dit is wat wij bieden:

Inspiratieavond:

Wij nodigen alle belangstellenden van harte uit op woensdag 20 september 2023 van 19.00 tot 21.00 voor een inspiratieavond over de Kinderboekenweek. Op deze praktische (en uiteraard gezellige) avond zullen wij aandacht besteden aan het thema, de kerntitels, bijbehorend lesmateriaal en voorleestips. Kortom, jullie gaan die avond naar huis met alle kennis en materialen voor een geslaagde Kinderboekenweek, én met een leuke goodiebag!

Collectie en materialen:

Dit jaar hebben wij voor alle scholen Kinderboekenweekkranten & voorleesgidsen besteld. Ook kunnen jullie eventueel bij ons terecht voor materiaal om de schoolbibliotheek mooi mee te versieren. Daarnaast zullen wij ervoor zorgen dat alle thematitels van de Kinderboekenweek 2023, inclusief bestelformulieren, aanwezig zijn op de inspiratieavond.

Lezen is reizen
terwijl je op
dezelfde plek
blijft.

Kinderjury

7 feb t/m 15 mei 2024 - Groep 3 t/m 8

Alle kinderen van 6 t/m 12 vormen samen de Kinderjury: zij bepalen welk boek de belangrijkste publieksprijs voor kinderboeken krijgt. De Kinderjury stimuleert dat kinderen zelf kiezen, samen lezen en met elkaar over boeken praten. Na de Leesweken mogen kinderen tijdens de Stemweken (vanaf 10 april 2024) stemmen op hun favoriete boek. Na de bekendmaking van de Top 3 volgt er online een tweede stemronde. De winnaars in de categorieën 6-9 jaar en 10-12 jaar worden op 22 mei 2024 bekendgemaakt.

Dit is wat wij rondom de Kinderjury campagne kunnen bieden:

- De school ontvangt een stembus, stemkaarten, boekenleggers en officiële Kinderjury potloden die een mooi versierde, prominente plek in de schoolbibliotheek zullen krijgen.
- Tijdens de Kinderjury Leesweken komt de leesconsulent in de klas om aan de leerlingen te vertellen over de verschillende boeken waarop dat jaar gestemd kan worden.
- De leesconsulent geeft de leerkrachten tips en tools om met het officiële Kinderjury lespakket aan de slag te gaan. Dit lespakket zullen wij uiteraard ook gratis aanbieden.

dBoS Zomerfestival!

Op 21 juni 2024 zullen wij als afsluiting van het (ongetwijfeld fantastische) leesjaar een heus kinderboekenfestival organiseren. De exacte invulling blijft nog even een verrassing maar denk aan; bekende schrijvers, een striptekenaar, leuke spelletjes, heerlijke muziek en misschien zelfs een paar Social Media celebs!

Zet deze datum alvast in jullie agenda. Meer info volgt!

Activiteiten per groep - wat is er veranderd?

Nu wij volgend schooljaar gaan overstappen op dBos 2.0 zijn er een aantal zaken anders dan voorheen. Hier de belangrijkste op een rijtje:

- Zoals eerder beschreven hoeven jullie voor de zomervakantie dus **niet meer in te tekenen op de verschillende activiteiten** en kunnen jullie dit jaarprogramma beschouwen als informatie- en inspiratiebron. Een naslagwerk dat verschillende oplossingen rondom leesbevordering biedt.
- Komend schooljaar verhuist de **Schrijver op School naar groep 6**, hiervoor was dit groep 4. Dit omdat in groep 6 regelmatig sprake is van een leesdip, oftewel de 'Fourth Grade Slump'. Een schrijver in de klas maakt dat boeken nog meer gaan leven en leerlingen raken meer gemotiveerd voor lezen in het algemeen.
- In het voorjaar zullen wij gaan inventariseren aan welke CPNB-campagnes de scholen wenselijk deel te nemen in 2024-2025 en welke materialen hiervoor nodig zijn. **Wij zullen deze (promotie) materialen vervolgens voor jullie bestellen én bekostigen.**
- Dit jaar hebben wij voor alle scholen kosteloos de Kinderboekenweekkrant, voorleesgidsen én voor elke leerling uit groep 7 & 8 de Nederland Leest Junior boeken besteld. Qua versiering zullen wij ook wat extra's in huis halen. Mochten jullie hier behoefte aan hebben, laat het even z.s.m. weten aan de leesconsulenten, dan zorgen wij voor een eerlijke verdeling.
- Eind 2022 is gestart met de actualisering van **kerndoelen voor Digitale Geletterdheid**. Mede daarom hebben wij besloten om dit jaar hoog in te zetten op het aanbod rondom dit thema. Binnen de Bibliotheek op School ligt de focus wat betreft digitale geletterdheid op dit moment op mediawijsheid (bewust, kritisch en actief omgaan met media) en informatievaardigheden (leren hoe je informatie moet zoeken, selecteren, verwerken en gebruiken). En daar ligt een belangrijke basis. Leerlingen zijn namelijk minder digitaal vaardig dan ze zelf denken. Zo is 64% van de Nederlandse jongeren tussen de 13 en 18 jaar onvoldoende mediavaardig². Daarnaast moeten zij zich bewust worden van de gevolgen van hun mediagedrag.
- De leescoördinator en de leesconsulent bepalen samen welke activiteiten en diensten uit dit jaarprogramma het beste aansluiten bij de school. Wij vonden het echter wel belangrijk om voor elke groep minimaal één, maar meestal meer, van de **volgende type activiteiten aan te bieden**:
  - **Literatuur** (vrij lezen, voorlezen, praten over boeken)
  - **Poëzie** (rondom een poëzieweek)
  - **Digitale Geletterdheid** (focus op informatievaardigheden en mediawijsheid)

In dit programma hebben wij getracht een zo divers mogelijk aanbod van activiteiten neer te zetten zodat wij hopelijk aansluiting kunnen vinden bij alle type leerlingen/ multiple intelligences.

² I&O Research, 2019

- Onderaan de pagina's met activiteiten per groep vind je een overzicht met 'bestaande tools'. Dit zijn extra diensten en materiaal dat zowel wij als de landelijke bibliotheekorganisaties kosteloos aanbieden, gespitst op een bepaalde doelgroep. Denk hierbij bijvoorbeeld aan **(digitale) lesmaterialen, informatiebronnen en voorleesfilmmpjes**. Deze tools kunnen het hele jaar door vrij worden ingezet.

Activiteiten voor groep 1 & 2

Literatuur

Nationale Voorleesdagen

De Nationale Voorleesdagen zijn dit jaar van 24 januari tot en met 3 februari 2024. Het prentenboek van het jaar 2024 is 'Help! Een verrassing!', geschreven door Miriam Bos.

Inspiratieavond

Voor deze activiteit zullen de leesconsulenten een inspirerende informatieavond organiseren voor alle leerkrachten en pedagogisch medewerkers die met dit boek in hun groep aan de gang willen gaan. Op deze avond wordt dit boek en de andere titels uit de Prentenboeken top 10 gepresenteerd. Aan het eind van de avond krijgen alle deelnemende scholen een goodiebag mee met het prentenboek, een knuffeltje én heel veel ideeën en materialen die ook tijdens de avond aan de orde kwamen. Lekker praktisch, zodat iedereen de volgende dag meteen aan de gang kan in de eigen groep.

Bezoek groepen 1 & 2 aan de bibliotheek

Alle leerlingen van de groepen 1 & 2 nodigen we uit voor een activiteit rondom het prentenboek in de bieb. De leesconsulenten hebben hiervoor een vertelkastje. En we krijgen bezoek; de hoofdrolspelers uit het boek komen even op bezoek om hun kant van het verhaal te vertellen. Aan het eind van de activiteit worden de kleuters wegwijs gemaakt op de jeugdafdeling van de bieb en krijgen de leerkrachten een tas met prentenboeken mee naar school. Kan er lekker veel worden voorgelezen!

Prentenboeken - lessen XL

De leesconsulenten van dBoS in Heiloo hebben een eigen top-10 van prentenboeken gemaakt. Van een aantal van deze prentenboeken maken zij een compleet pakket om te gebruiken in de groepen. Het pakket is voor leerkrachten die een prentenboek willen aanbieden in de klas en graag geïnspireerd worden door de consulenten. In het pakket zit het boek, een aantal uitgewerkte lessen en klein materiaal. Sommige prentenboeken zullen te gebruiken zijn als verteltafel, anderen voor een klein optreden van de kinderen. Hoe uitgebreid de lessen worden gevolgd is de keuze van de leerkracht. Door het werken met een pakket met prentenboek wordt het werken met prentenboeken interessant en makkelijk te doen.

Lessen Annie M.G. Schmidt

Als koningin van de Nederlandse Leescultuur heeft Annie echt een eigen week (in mei 2024) waarin we haar werk centraal stellen. Voor alle groepen kunnen de leesconsulenten in de klas komen om haar werk te laten zien. Daarnaast is er een korte activiteit.

Voor de groepen 1 & 2 is het thema: Beertje Pippeloentje (voorlezen/drama)

Als je wilt dat je kinderen intelligent zijn, lees ze dan sprookjes voor. Wil je dat ze briljant zijn, lees ze meer sprookjes voor."
- Albert Einstein

Digitale Geletterdheid

Nationaal Media Paspoort

De leerlijn Nationaal Media Paspoort focust op Digitale Geletterdheid, Mediawijsheid én vooral, Media-empowerment. Dit laatste gaat uit van een aanpak die kinderen meer controle geeft over de invloed die media heeft op hun gevoelens, gedachten en gedrag. De leerlingen in groep 1 en 2 krijgen dit schooljaar 7 lessen rondom 7 thema's. De lessen duren rond de 20 minuten per les en zijn exact afgestemd op de leeftijd, de belevingswereld en het leervermogen van de leerlingen. Je kunt zelf beslissen of je de lessen binnen een korte periode organiseert of verspreidt over een langere periode. De leesconsulenten helpen je op weg met het opstarten van dit programma, dragen zorg voor het benodigde (les)materiaal en zijn beschikbaar voor extra ondersteuning.

Poëzie

Poëzieweek

Omdat de officiële Poëzieweek in 2024 samenvalt met de Nationale Voorleesdagen, hebben wij besloten om dit jaar met de scholen van Heiloo mee te doen aan onze eigen Poëzieweek, maar dan in maart! Voor alle groepen is er een activiteit gecreëerd door de leesconsulenten waardoor het maken van gedichten extra aandacht krijgt in de klassen.

Het thema voor de groepen 1 & 2 zal zijn 'Een groepsgedicht'. Wat klinkt mooi? Rijmt het? Wat is een gedicht eigenlijk?

Bestaande tools: (alles gratis met een bibliotheek lidmaatschapsnummer)

- Onze **vertelplaten incl. kastje** zijn ook los te leen bij de bieb! Denk aan leuke titels als: Coco kan het, Ssst! De tijger slaapt, De Wiebelbillenboogie, Boer Boris gaat naar zee en De kleine walvis.
- In de **Digitale Voorleestas** op www.jeugdbibliotheek.nl vind je filmpjes waarin verschillende prentenboeken worden voorgelezen. Daarna kun je de zing-, spel- en praatopdrachtjes op de bijgevoegde werkbladen doen. Op deze site vind je ook **E-books, Luisterboeken en online tijdschriften** voor kleuters!
- Bekijk nog meer **gratis voorleesfilmpjes** op de websites van Bereslim (met of zonder opdrachten) en de Voorleeshoek, hier zijn ook filmpjes in andere talen te bekijken.
- Op BoekStart.nl vind je elke maand de **nieuwste boekentips** voor o.a. kleuters. Lees daar ook het e-magazine of download de BoekStartapp.

Activiteiten voor groep 3 & 4

Literatuur

Lettersoep koken met Aadjie Piraatje

De kinderen worden rondgeleid op de jeugdbibliotheek, en worden voorgelezen uit het prentenboek 'Aadjie Piraatje' van Marjet Huiberts en Sieb Posthuma. Een aantal kinderen mag laten horen hoe goed ze zelf al kunnen lezen. Daarna koken we lekkere lettersoep. Natuurlijk sluiten we af met een piratenspel. Bij deze activiteit ligt de focus op de eerste leesboekjes!

Toneellezen

De leesconsulent neemt een tas met toneellesboeken mee de klas in en laat de leerlingen en de leerkracht op interactieve wijze zien hoe je het meeste plezier haalt uit dit soort boeken. Hierbij ligt de nadruk op lezen met intonatie en inleving in de tekst. Daarna mogen de boeken 4 weken in de klas blijven.

Lessen Annie M.G. Schmidt

Als koningin van de Nederlandse Leescultuur heeft Annie echt een eigen week (in mei 2024) waarin we haar werk centraal stellen. Voor alle groepen kunnen de leesconsulenten in de klas komen om haar werk te laten zien. Daarnaast is er een korte activiteit. Voor de groepen 3 & 4 is het thema: Ibbeltje (voorlezen/ganzenbordspel).

Vakantielesen

Hoe zorgen we dat de leerlingen na de vakantie niet met een lager niveau terugkomen? Zet het vakantielesen in! In de maand juni komt de leesconsulent de leerlingen aanmoedigen lekker veel te lezen. Dit wordt ook zichtbaar gemaakt op een poster. Voordat de vakantie begint komt de leesconsulent terug om de leerlingen uit te nodigen door te lezen in de vakantie en naar de bibliotheek te komen. Want daar wacht ze weer een spannend avontuur!

Lezen is dromen
met je ogen open

Digitale Geletterdheid

Nationaal Media Paspoort

De leerlijn Nationaal Media Paspoort focust op Digitale Geletterdheid, Mediawijsheid én vooral, Media-empowerment. Dit laatste gaat uit van een aanpak die kinderen meer controle geeft over de invloed die media heeft op hun gevoelens, gedachten en gedrag. De leerlingen in groep 3 en 4 krijgen dit schooljaar 7 lessen rondom 7 thema's. De lessen duren rond de 30 minuten per les en zijn exact afgestemd op de leeftijd, de belevingswereld en het leervermogen van de leerlingen. Je kunt zelf beslissen of je de lessen binnen een korte periode organiseert of verspreidt over een langere periode. De leesconsulenten helpen je op weg met het opstarten van dit programma, dragen zorg voor het benodigde (les) materiaal en zijn beschikbaar voor extra ondersteuning.

Poëzie

Poëzieweek

Omdat de officiële Poëzieweek in 2024 samenvalt met de Nationale Voorleesdagen, hebben wij besloten om dit jaar met de scholen van Heiloo mee te doen aan onze éigen Poëzieweek, maar dan in maart! Voor alle groepen is er een activiteit gecreëerd door de leesconsulenten waardoor het maken van gedichten extra aandacht krijgt in de klassen. Het thema voor de groepen 3 & 4 zal zijn 'gedichten missen woorden'. Kunnen de kinderen raden wat er op de lege plekken moet komen te staan?

Bestaande tools: (alles gratis met een bibliotheek lidmaatschapsnummer)

- www.jeugdbibliotheek.nl/ met o.a. voorleesfilmpjes, E-books, tijdschriften, boekentips, hulp bij werkstukken en spreekbeurten, AVI lezen, lezen met dyslexie en meer. Bekijk op deze site ook zeker Junior Einstein – hiermee kun je alle vakken van de basisschool online oefenen. Voor schoolkinderen van 6 tot 12 jaar.
- Bekijk nog meer **gratis voorleesfilmpjes** op de websites van Bereslim (met of zonder activiteiten) en de Voorleeshoek, hier zijn ook filmpjes in andere talen te bekijken.
- www.dewaanzinnigepodcast.nl is dé podcast voor en door kinderen in de leeftijd van 6-12 jaar. Per aflevering vertelt een kind in maximaal 10 minuten over een lievelingsboek en wordt er een stukje voorgelezen. Lezen is leuk en dankzij deze podcast kun je ontdekken welke boeken het leukst zijn om te luisteren of te lezen.

Activiteiten voor groep 5 & 6

Literatuur

Ganzenbordspel

Hoe vind je de weg in de biebbos? Kennen de leerlingen de picto's die gebruikt worden? En welke boeken horen er bij deze picto's? Om de weg in de bibliotheek te vinden is het belangrijk om te weten hoe de bibliotheek werkt en is ingedeeld. Hiervoor is door de leesconsulenten van de bibliotheek Heiloo een spel ontwikkeld. Zo kunnen de leerlingen zelf het systeem begrijpen en dit bij een volgende zoektocht naar een boek gebruiken. Deze activiteit vindt plaats op school en duurt ongeveer een uur.

Wie smaak vindt in het lezen van goede boeken, is bij machte om de eenzaamheid te dragen, waar dan ook en met groot gemak.
- Mahatma Gandhi

Schrijver in de klas (groep 6)

Hoera! Er komt een echte schrijver in de klas, en niet zomaar één... Het is **Pieter Koolwijk!** De verhalen van Gouden Griffelwinnaar Pieter Koolwijk (1974) balanceren altijd op de grens van de werkelijkheid. Ook schuwt hij de moeilijke onderwerpen niet en neemt hij het graag op voor de buitenbeentjes in onze maatschappij. Hij brak door in de kinderboekenwereld met zijn boeken over Vlo en Stiekel. Daarna volgden Bens boot (waar hij een Vlag en Wimpel voor kreeg), Baas van de wereld en Prutje. Maar iedereen kent hem vooral van Govert en Luna. Pieter komt in april naar Heiloo, de exacte data volgen nog. De schrijver wordt begeleid door een bibliotheekmedewerker.

Toneellezen

De leesconsulent neemt een tas met toneelboeken mee de klas in en laat de leerlingen en de leerkracht op interactieve wijze zien hoe je het meeste plezier haalt uit dit soort boeken. Hierbij ligt de nadruk op lezen met intonatie en inleving in de tekst. Daarna mogen de boeken 4 weken in de klas blijven.

Lessen Annie M.G. Schmidt

Als koningin van de Nederlandse Leescultuur heeft Annie echt een eigen week (in mei 2024) waarin we haar werk centraal stellen. Voor alle groepen kunnen de leesconsulenten in de klas komen om haar werk te laten zien. Daarnaast is er een korte activiteit. Voor de groepen 5 & 6 is het thema: Heksen en zo – Het luciferdoosje (voorlezen/werkblad)

Digitale Geletterdheid

Biebboys

De Biebboys, wie kent ze niet? Samen met deze grappige jongens duiken wij in de wereld van de **mediawijsheid**; telefoonverslaving, likes (of gebrek daaraan), sociaal online worden... De Biebboys bieden, in samenwerking met de Koninklijke Bibliotheek en Stichting Lezen, drie lessen over mediawijsheid aan. Elke les duurt ongeveer een uur en bestaat uit een aansprekende video, een lesbrief en, wanneer nodig, een PowerPoint en werkbladen. De leesconsulenten helpen je op weg met het opstarten van dit programma, dragen zorg voor het benodigde (les)materiaal en zijn beschikbaar voor extra ondersteuning.

Programmeer jouw boekentip

Skillsdojo

Leesbevordering niet voor iedereen? Think again! Met de missies uit Skillsdojo **bouwen de leerlingen een app** van hun favoriete boek, programmeren ze een interactief verhaal of boekentip of maken een echte animatiefilm! De missies zijn opgebouwd volgens het 'creative learning model'. Kinderen van verschillende leeftijden en niveaus kunnen er mee aan de slag. De leerlingen worden geïnstrueerd door middel van video's en bouwen of programmeren met behulp van een telefoon of tablet. De missies duren een aantal uur, opgedeeld in behapbare stukjes. De leesconsulenten helpen je op weg met het opstarten van dit programma, zorgen voor kant en klare stappenplannen, duidelijke werkbladen en overzichtelijke lesbrieven.

Find It!

Welke informatie is betrouwbaar? Waar vind je de juiste informatie? Met het programma Find it! krijg je antwoord op deze vragen m.b.t. **informatievaardigheden** in vijf compleet uitgewerkte lessen van ongeveer een uur. Les drie wordt gegeven in de bibliotheek, zodat de leerlingen ook meteen op zoek kunnen naar informatie voor hun werkstuk. De overige vier lessen worden door de leerkracht op school uitgevoerd, uiteraard indien nodig met tips, tricks of andere ondersteuning door de leesconsulent.

Poëzie

Poëzieweek

Omdat de officiële Poëzieweek in 2024 samenvalt met de Nationale Voorleesdagen, hebben wij besloten om dit jaar met de scholen van Heiloo mee te doen aan onze eigen Poëzieweek, maar dan in maart! Voor alle groepen is er een activiteit gecreëerd door de leesconsulenten waardoor het maken van gedichten extra aandacht krijgt in de klassen.

Het thema voor de groepen 5 & 6 zal zijn 'Het toeval schrijft het gedicht'. Hoe maak je een gedicht? Laat de volgorde aan het toeval over en zie wat de volgorde van woorden doet met een tekst!

Bestaande tools: (alles gratis met een bibliotheek lidmaatschapsnummer)

- Vrijwel elke zaterdag is er iets cools te doen in de **Maakplaats van (de 'nieuwe') Bibliotheek Heiloo**. Kinderen vanaf 7 jaar zijn van harte welkom om bijvoorbeeld te spelen met Roblox, onze 3D-printer, lasersnijder... Attendeer jullie leerlingen vooral hierop! Deelname is (meestal) gratis, voor materiaalkosten wordt af en toe een kleine bijdrage gevraagd.
- **De Biebboys** maken niet alleen filmpjes en materiaal rondom mediawijsheid, ze bieden ook lespakketten aan over onderwerpen als; boekensmaak, boekintroductie, boekverwerking, informatievaardigheden en praten over boeken. www.biebboys.nl
- www.jeugdbibliotheek.nl/ met o.a. voorleesfilmpjes, E-books, tijdschriften, boekentips, hulp bij werkstukken en spreekbeurten, AVI lezen, lezen met dyslexie en meer. Bekijk op deze site ook zeker **Junior Einstein** – hiermee kun je alle vakken van de basisschool online oefenen. Voor schoolkinderen van 6 tot 12 jaar.
- Bekijk nog meer **gratis voorleesfilmpjes** op de websites van Bereslim (met of zonder activiteiten) en de Voorleeshoek, hier zijn ook filmpjes in andere talen te bekijken.
- www.dewaanzinnigepodcast.nl is dé **podcast** voor en door kinderen in de leeftijd van 6-12 jaar. Per aflevering vertelt een kind in maximaal 10 minuten over een lievelingsboek en wordt er een stukje voorgelezen. Lezen is leuk en dankzij deze podcast kun je ontdekken welke boeken het leukst zijn om te luisteren of te lezen.

Activiteiten voor groep 7 & 8

Literatuur

Lezen is denken met
andermans hoofd
- A. Schopenhauer

Nederland Leest Junior (november 2023)

Het boek 'Het Pungelhuis' van Annet Huizing gaat over Ole. Het verleden komt tot leven als hij met zijn vader terugkeert naar zijn opa's huis in de bossen van Brabant, vlak bij de grens met België. Daar woedde in de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw een hevige strijd tussen botersmokkelaars en commiezen. Langzaam maar zeker ontdekt Ole waarom zijn vader nooit over zijn opa wilde praten.

Op de **inspiratieavond** van Nederland Leest Junior krijgen alle deelnemers, naast een uitgebreide lesbrief, een stapel van Het Pungelhuis cadeau om uit te delen aan hun hele klas. Deze leescampagne is dé kans voor leerkrachten en leerlingen om met een groep tegelijk samen een boek uit te spitten. Hoe is het om een vader te hebben met geheimen? Hoe komt het dat groepen met kleine streken kunnen veranderen in criminele organisaties?

De leesconsulenten komen in de klas als het boek is gelezen. Zij vragen de leerlingen een nieuwe kافت te maken voor hun eigen boek. Samen met Rob Komen (kunstenaar) ontwerpen zij een nieuwe kافت die zij om hun eigen exemplaar kunnen maken.

Escaperoom

De Mona Lisa is gestolen en alleen de leerlingen van de groepen 7 & 8 kunnen helpen om het kistje te openen. Wat is de code? Daarvoor moet je de boeken van de bibliotheek heel snel kunnen vinden. De tijd tikt door en alleen de groepjes leerlingen die samenwerken en snel op ideeën komen kunnen de opdrachten allemaal binnen de tijd oplossen en het kistje openen. De activiteit vindt plaats op school, duurt rond de 75 minuten en wordt begeleid door de leesconsulent.

Voorleeswedstrijd

De Nationale Voorleeswedstrijd is de spannendste leesbevorderingscampagne voor groep 7 & 8. Als voorbereiding komt de leesconsulent in de klas om een inspirerende les te geven over hoe je een boek extra spannend kunt maken. Daarna nemen de leerlingen het in de klas tegen elkaar op in verschillende wedstrijdrondes. En daarna volgen er rondes in de bibliotheek. Is het niet fantastisch als je schoolkampioen mag noemen en daarna verder mag in je regio en misschien zelfs in de provincie? **Wie weet komt De Nationale Voorleeskampioen dit jaar wel uit Heiloo!**

1 tegen allen! (alle deelnemende groepen 7 uit Heiloo)

Een spetterende strijd tussen de bieb en alle deelnemende groepen 7 van Heiloo!! De bibliotheek daagt de groepen uit om opdrachten uit te voeren. Nee, dit is niet zomaar een spelletje, dit is bloedserieus! Beide partijen tekenen een heus contract. De inzet wordt bepaald door de klassen en de bibliotheek samen. De verliezer levert een tegenprestatie, dat is zeker.

01	17	33
02	18	34
03	19	35
04	20	36
05	21	37
06	22	38
07	23	39

De klassen voeren de opdrachten uit die op een poster (A1-formaat) staan. De poster komt uiteraard in de klas te hangen. De kinderen moeten bijvoorbeeld een lijst met 4 boeken maken die door Pieter Koolwijk zijn geschreven, een rap maken over het onderwerp "lezen" en deze rap opvoeren voor de klas of een lekker recept maken uit een kinderboek en dit klaarmaken voor de bibliotheek... Op een speciaal hiervoor gemaakt Instagram account uploaden de kinderen filmpjes over welke opdrachten al gedaan zijn. **Wie durft de uitdaging met de bibliotheek aan te gaan?**

Deze activiteit loopt rond de zes weken (periode staat nog niet vast) en wordt begeleid door de leerkracht en leesconsulent.

Kunnen wij alle dBoS scholen met elkaar in verbinding brengen?

Boekenbabbels (alle deelnemende groepen 8 uit Heiloo)

Wat is jouw lievelingsboek? En waarom eigenlijk? Weet jij wat je klasgenootjes graag lezen? En kinderen op andere scholen? Op een speciaal hiervoor aangemaakt Instagram account informeren en inspireren de kinderen van groep 8 elkaar door hun eigen filmpjes ('boekenbabbels') te uploaden. Leerlingen vertellen hierin over de boeken die zij gelezen hebben

en leren hierbij nieuwe manieren om kennis te delen, te reflecteren op wat ze lezen en na te denken over wat de verhalen voor hun eigen leven betekenen.

Onder leiding van de leesconsulent kan een start gemaakt worden met het bespreken van boeken. Ook de leesconsulenten (en misschien zelf de leerkrachten?) zullen hun gelezen boeken presenteren in filmpjes.

Toneellezen

De leesconsulent neemt een tas met toneellesboeken mee de klas in en laat de leerlingen en de leerkracht op interactieve wijze zien hoe je het meeste plezier haalt uit dit soort boeken. Hierbij ligt de nadruk op lezen met intonatie en inleving in de tekst. Daarna mogen de boeken 4 weken in de klas blijven.

Lessen Annie M.G. Schmidt

Als koningin van de Nederlandse Leescultuur heeft Annie echt een eigen week (in mei 2024) waarin we haar werk centraal stellen. Voor alle groepen kunnen de leesconsulenten in de klas komen om haar werk te laten zien. Daarnaast is er een korte activiteit. Voor de groepen 7 & 8 is het thema: Heerlijk duurt het langst, 't is over (uitleg/leesblad).

Digitale Geletterdheid

Biebboys

De Biebboys, wie kent ze niet? Samen met deze grappige jongens duiken wij in de wereld van de **mediawijsheid**; telefoonverslaving, likes (of gebrek daaraan), sociaal online worden... De Biebboys bieden, in samenwerking met de Koninklijke Bibliotheek en Stichting Lezen, drie lessen over mediawijsheid aan. Elke les duurt ongeveer een uur en bestaat uit een aansprekende video, een lesbrief en, wanneer nodig, een PowerPoint en werkbladen. De leesconsulenten helpen je op weg met het opstarten van dit programma, dragen zorg voor het benodigde (les)materiaal en zijn beschikbaar voor extra ondersteuning.

Skillsdojo

Leesbevordering niet voor iedereen? Think again! Met de missies uit Skillsdojo **bouwen de leerlingen een app** van hun favoriete boek, programmeren ze een interactief verhaal of boekentip of maken een echte animatiefilm! De missies zijn opgebouwd volgens het 'creative learning model'. Kinderen van verschillende leeftijden en niveaus kunnen er mee aan de slag. De leerlingen worden geïnstrueerd door middel van video's en bouwen of programmeren met behulp van een telefoon of tablet. De missies duren een aantal uur, opgedeeld in behapbare stukjes. De leesconsulenten helpen je op weg met het opstarten van dit programma, zorgen voor kant en klare stappenplannen, duidelijke werkbladen en overzichtelijke lesbrieven.

Maak een echte animatiefilm

Find It!

Welke informatie is betrouwbaar? Waar vind je de juiste informatie? Met het programma Find it! krijg je antwoord op deze vragen m.b.t. **informatievaardigheden** in vijf compleet uitgewerkte lessen van ongeveer een uur. Les drie wordt gegeven in de bibliotheek, zodat de leerlingen ook meteen op zoek kunnen naar informatie voor hun werkstuk. De overige vier lessen worden door de leerkracht op school uitgevoerd, uiteraard met tips, tricks of andere ondersteuning door de leesconsulent.

Poëzie

Poëzieweek

Omdat de officiële Poëzieweek in 2024 samenvalt met de Nationale Voorleesdagen, hebben wij besloten om dit jaar met de scholen van Heiloo mee te doen aan onze éigen Poëzieweek, maar dan in maart!

Apollonia de Spoken Word Artiest komt langs in groep 7 & 8. Wat maakt het uit hoe je een gedicht voordraagt? De leerlingen maken zelf een gedicht en voelen hoe het is om een **Spoken Word Artiest** te zijn.

Bestaande tools: (alles gratis met een bibliotheek lidmaatschapsnummer)

- Vrijwel elke zaterdag is er iets cools te doen in de **Maakplaats van (de 'nieuwe') Bibliotheek Heiloo**. Kinderen zijn van harte welkom om bijvoorbeeld te spelen met Roblox, onze 3D-printer, lasersnijder... Attendeer jullie leerlingen vooral hierop! Deelname is (meestal) gratis, voor materiaalkosten wordt af en toe een kleine bijdrage gevraagd.
- **Op www.game.data-detox.nl** vind je een old school game over digitale privacy.
- **De Biebboys** maken niet alleen filmpjes en materiaal rondom mediawijsheid, ze bieden ook lespakketten aan over onderwerpen als; boekensmaak, boekintroductie, boekverwerking, informatievaardigheden en praten over boeken. www.biebboys.nl
- **www.jeugdbibliotheek.nl/** met o.a. voorleesfilmpjes, E-books, tijdschriften, boekentips, hulp bij werkstukken en spreekbeurten, lezen met dyslexie en meer. Bekijk op deze site ook zeker **Junior Einstein** – hiermee kun je alle vakken van de basisschool online oefenen. Voor schoolkinderen van 6 tot 12 jaar.
- **www.dewaaninnigepodcast.nl** is dé podcast voor en door kinderen in de leeftijd van 6-12 jaar. Per aflevering vertelt een kind in maximaal 10 minuten over een lievelingsboek en wordt er een stukje voorgelezen. Lezen is leuk en dankzij deze podcast kun je ontdekken welke boeken het leukst zijn om te luisteren of te lezen.

Netwerk

Cursus Open Boek 3.0

Een leescoördinator is de aanjager van lezen binnen een school. Hij of zij stimuleert een aanpak van effectief en motiverend leesonderwijs waarin jeugdliteratuur een centrale plaats heeft.

In deze cursus leer je onder meer genres kennen in de jeugdliteratuur, de relatie kennen tussen technisch en begrijpend lezen en leesbevordering, het organiseren van een boekenkring, zinvol werken met informatieve boeken, het opstellen van een leesplan en het motiveren van het team.

Wij vinden het belangrijk dat alle scholen de mogelijkheid hebben gehad om deel te nemen aan de cursus omdat dit de samenwerking tussen school en de bibliotheek ten goede komt. Daarom organiseren wij aankomend schooljaar deze cursus opnieuw. De aankomende cursus in september zal **de laatste keer** zijn dat wij dit in onze bibliotheek aanbieden.

Open Boek 3.0 is in eerste instantie bedoeld voor de leescoördinatoren van school, maar ook enthousiaste leerkrachten met affiniteit met lezen zouden hieraan deel kunnen nemen. Deelname is kosteloos. Per school kunnen in eerste instantie 2 collega's deelnemen, mocht er meer animo zijn zullen wij kijken of er nog plek beschikbaar is. Aanmelden kan (**ZSM!**) bij Martijntje: mkoomen@bibliotheekheiloo.nl

De bijeenkomsten zijn van 15-18u en het programma zal er als volgt uit komen te zien:

- Bijeenkomst 1 op 19 september 2023: Open Boek - visie op leesonderwijs
- Bijeenkomst 2 op 3 oktober 2023: Interpreterend Leren Lezen
- Bijeenkomst 3 op 17 oktober 2023: Werken met informatieve boeken
- Bijeenkomst 4 op 21 november 2023: Werken met verhalende boeken
- Bijeenkomst 5 op 12 december 2023: Werken met gedichten
- Afsluiting op 16 januari 2024

Netwerk

Een belangrijk onderdeel van Open Boek 3.0 is **het netwerk**. Met de scholen die eerder deelgenomen hebben is een eerste opzet gemaakt voor het leesnetwerk, met succes! Dit netwerk komt een aantal keer per jaar bij elkaar om met elkaar te sparren, elkaar te inspireren en te ondersteunen bij relevante onderwerpen als;

- *Hoe betrek je ouders op een constructieve manier bij het leesonderwijs?*
- *Hoe kunnen we kinderen die moeilijk tot lezen komen stimuleren?*
- *Hoe organiseer je een spetterende Kinderboekenweek?*

Wij zorgen voor de locatie, koffie/thee met uiteraard iets lekkers, inspirerende sprekers/experts en praktisch materiaal om direct mee aan de slag te gaan. Het is de bedoeling dat van elke school minstens 1 leerkracht aanwezig is tijdens de bijeenkomsten. Meer mag altijd. Ook andere collega's die bij het onderwerp aansluiten zijn van harte welkom.

De eerste netwerkbijeenkomst van komend schooljaar staat reeds gepland. Het vindt plaats op woensdag **20 september 2023** van 19-21u en betreft een inspiratieavond over de Kinderboekenweek! Meer info op p. 12.

Tot ziens bij het netwerk!

P.S. We zoeken nog een leuke naam voor het netwerk, wie heeft de gouden tip??

Waarom moeilijk doen – als het samen kan?
- Loesje

Nuttige websites en literaire agenda

Websites over leesbevordering, dyslexie en mediawijsheid

Onderstaande lijst is niet volledig, maar biedt goede, interessante websites met veel verwijzingen. Via www.bibliotheekheiloo.nl kun je de website van onze bibliotheek bekijken. Dit jaarprogramma vind je onder 'Basisonderwijs' in de oranje balk 'Educatie' bovenaan de homepage. De website www.bibliotheekheiloo.nl/jeugd is speciaal voor kinderen gemaakt.

www.jeugdbibliotheek.nl/ - voorleesfilmpjes, E-books, tijdschriften, boekentips, hulp bij werkstukken en spreekbeurten, AVI lezen, lezen met dyslexie... voor het hele po!

www.bibliotheekheiloo.nl/collectie-informatie/digitale-content.html - digitale bronnen voor de jeugd

www.jeugdbieb.nl - zoekmachine voor de basisschool

www.cpnb.nl - site met overzicht van alle leesbevorderingscampagnes

www.kinderboekenweek.nl - alles over het thema van de jaarlijkse Kinderboekenweek

www.kinderjury.nl - alles over de Kinderjury prijzen

www.slimzoeken.nu - alles over digitale geletterdheid

www.mediaenmaatschappij.nl - nieuwsbrief over mediawijsheid en lesmaterialen, o.a. over pesten

www.wikiwijs.nl - vind voorbeeldlessen of stuur je eigen les in!

www.mediawijsheid.nl - uitleg voor ouders en leerkrachten over het begrip mediawijsheid

www.passendlezen.nl/iguana/www.main.cls?surl=superboek - lezen voor kinderen met een leesbeperking.

Actuele titels in gesproken vorm, in braille of Jumboletter voor alle leeftijden

www.ikhaatlezen.be/nl - hulptools voor kinderen met dyslexie

www.makkelijklezenplein.nl - alles voor dyslectische kinderen

www.lezen.nl - alles over leesbevordering (Stichting Lezen)

www.leesbevorderingindeklas.nl/ - boekrecensies en leestips voor de bovenbouw

www.degrotevriendelijkepodcast.nl - podcast voor volwassenen over jeugdliteratuur

Literaire agenda

- **29 september 2023:** Uitreiking Gouden Penseel, Kinderboekenbal en de uitreiking van de Gouden Griffel
- **4 oktober t/m 15 oktober 2023:** Kinderboekenweek (CPNB). Thema: *Bij mij thuis*
- **10 t/m 17 november 2023:** Week van de Mediawijsheid
- **December 2023:** Aanmelden schoolkampioenen Nationale Voorleeswedstrijd
- **24 januari 2024:** Het Nationale Voorleesontbijt (Start Voorleesdagen)
- **24 januari t/m 3 februari 2024:** Nationale Voorleesdagen
- **Januari-maart 2024:** Nationale Voorleeswedstrijd - regionale ronde
- **Maart-april 2024:** Nationale Voorleeswedstrijd - provinciale ronde
- **Februari t/m mei 2024:** Nederlandse Kinderjury - Lees- en stemweken
- **April 2024:** Uitreiking Woutertje Pietertje Prijs
- **Mei 2024:** Nationale Voorleeswedstrijd - landelijke finale
- **Juni 2024:** Bekendmaking winnaars Nederlandse Kinderjury
- **Juni 2024:** Bekendmaking winnaars Gouden en Zilveren Penselen en Griffels

